

Talepapir til besvarelse af samrådspørgsmål F – den 29. november 2012

Det talte ord gælder.

Jeg antager, at spørgsmålet er foranlediget af Københavns Kommunes tilsynsredegørelse for 2011, som blev omtalt i Berlingske og andre medier den 27. og 28. oktober 2012.

Ifølge kommunens hjemmeside fremgår det af tilsynsredegørelsen, at tilsynet har konstateret en række fejl og mangler hos den kommunale leverandør af hjemmepleje og sygepleje i 2011. Det fremgår videre, at dette primært angår medicinhåndtering og dokumentation samt opfølgningen på den udførte hjælp til borgerne.

Først og fremmest vil jeg gerne slå fast, at det selvfølgelig ikke er i orden, når der sker fejl og er mangler i den pleje og omsorg, som borgerne er visiteret til. Det har den enkelte kommune pligt til at rette op på – det kommer jeg tilbage til.

Jeg er kaldt i samråd for at redegøre for, hvordan jeg vil sikre en hjemmepleje af høj og mere ensartet kvalitet i både kommunalt og privat regi samt høj kvalitet i hjemmesygeplejen.

I forhold til den del af samrådsspørgsmålet, der angår den sygeplejefaglige del af hjemmeplejen, kan jeg oplyse udvalget om reglerne på området og om regeringens kvalitetsudviklingsinitiativer. Derudover må jeg henvise til min kollega sundhedsminister Astrid Kragh, da hjemmesygeplejen hører under hendes ressortområde.

Efter sundhedsloven har kommunalbestyrelsen ansvar for at levere hjemmesygepleje til personer med ophold i kommunen efter lægehenviisning.

Det er altid hjemmesygeplejens ansvar at sikre, at det personale, der udfører sygeplejefaglige opgaver, har den fornødne instruktion og kendskab til løsning af den konkrete opgave – uanset om leverandøren er offentlig eller privat.

Kvalitet i hjemmesygeplejen sikres herudover ved Sundhedsstyrelsens tilsyn med sundhedsvæsenet og autoriserede sundhedspersoners virksomhed samt ved tilsyn med den sundhedsfaglige virksomhed på plejehjem.

Patientsikkerhed og kvalitet bør være i fokus i hele patientforløbet, også i forhold til de kommunale sundhedsydelser. Sundhedsministeren har derfor netop bevilget 3 mio. kr. til opstart af et projekt om patientsikkerhed i kommunerne – ”Patientsikker Kommune”. Projektet er udviklet af Dansk

Selskab for Patientsikkerhed i samarbejde med KL og fokuserer på medicinering, fald og tryksår.

For så vidt angår udførelsen af hjemmehjælp til borgerne, kan jeg oplyse, at serviceloven ligeledes forpligter kommunalbestyrelsen til at sørge for, at deres leverandører – uanset om leverandørerne er offentlige eller private - kan levere hjælpen med den kvalitet, der er besluttet i kommunen. Det skal sikre, at borgerne får den nødvendige hjælp, uanset hvilken leverandør der udfører hjælpen.

Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for hjemmehjælpens udførelse. For at understøtte, at de politiske beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet om serviceniveau og hjælpens udførelse, afspejles i de ydelser, der leveres til borgeren, har kommunalbestyrelsen pligt til én gang årligt at udarbejde og offentliggøre sin kvalitetsstandard for hjemmehjælpen.

Kvalitetsstandarden skal indeholde en beskrivelse af det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har fastsat for hjemmehjælpsydelserne. Beskrivelsen af indholdet, omfanget og udførelsen af hjemmehjælpen skal være præcis og skal danne grundlag for, at der sikres sammenhæng mellem serviceniveauet, de afsatte ressourcer, afgørelserne samt leveringen af hjælpen.

Det er således kommunalbestyrelsen, der har ansvar for, at alle deres leverandører og medarbejdere udfører den aftalte pleje til de ældre.

Når kommunalbestyrelsen godkender sine leverandører, skal den sørge for, at de er kvalificerede til at levere hjælpen til borgerne - det gælder både den kommunale og de private leverandører. Kommunerne må ikke forskelsbehandle leverandørerne, men skal sikre en kvalificeret og værdig behandling af hjemmehjælpsmodtagerne, uanset hvilken leverandør borgerne måtte vælge.

Kommunalbestyrelsen skal derfor føre tilsyn med, at hjælpen udføres med den aftalte kvalitet og forsvarligt – og bringe forholdene i orden, hvis ikke det er tilfældet. Det kræver serviceloven.

Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med, at hjemmehjælpen løses i overensstemmelse med de afgørelser, kommunen har truffet, og i henhold til kvalitetsstandarderne.

Hjælpen skal løbende tilpasses modtagerens behov. Det er i denne forbindelse vigtigt, at faste arbejdsrutiner sikrer, at alle ændringer i modtagerens tilstand og funktionsniveau, som kan medføre ændringer i behovet for hjælp, registreres

og videregives til kommunalbestyrelsen. Det er kommunalbestyrelsen forpligtet til at sørge for.

Jeg mener derfor, at serviceloven sikrer, at det politiske niveau i landets kommuner skal tage meget konkret stilling til vilkårene for ældreplejen. Det er samtidig min vurdering, at den dokumentation, det påhviler myndighed og leverandør, udgør et solidt grundlag for kvalitetssikring, kontrol og opfølgning med hjælpen – uanset om der er tale om en kommunal eller privat leverandør. God dokumentation giver mulighed for bedre tilsyn.

Og leverandørerne skal selvfølgelig leve op til den kontraktmæssige aftale, de har indgået med. Hvis ikke det er tilfældet, skal kommunalbestyrelsen reagere.

Som det fremgår af kommunens hjemmeside, har Københavns Kommunes Sundheds- og Omsorgsudvalg den 25. oktober 2012 fået forelagt Sundheds- og Omsorgsforvaltningens tilsynsredegørelse for 2011. Den politiske forelæggelse af tilsynsredegørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Det fremgår også af materialet, at kommunens forvaltning i 2011 og 2012 har gennemført en udvidet kvalitetskontrol på hjemmeplejeområdet, foranlediget af tilsynsresultaterne,

og der foreligger en beskrivelse af de initiativer, som kommunen har igangsat for at styrke kvaliteten i indsatsen hos den kommunale leverandør.

Sundheds- og Omsorgsborgmester Ninna Thomsen tilkendegiver på kommunens hjemmeside, at kommunen tager de kritiske tilsyn meget alvorligt og har reageret på dem for at få en bedre hjemmesygepleje. Kommunens forvaltning har blandt andet manuelt gennemgået medicinjournaler hos 3.300 borgere, og rettet de fejl, der blev fundet. Ninna Thomsen oplyser, at kommunen kan se resultatet, da alle kommunens hjemmepleje- og sygeplejeenheder nu er blevet godkendt af tilsynet.

Ninna Thomsen peger samtidig på, at Berlingskes konklusion om, at de private leverandører gør det bedre end den kommunale, er misvisende, idet de private leverandører slet ikke leverer sygepleje til borgerne.

I den forbindelse kan jeg oplyse, at P1s radioprogram ”Detektor” havde fat i sagen søndag d. 18. november 2012, og interviewede Berlingskes redaktør, der tilkendegav, at kommunens tilsynsredegørelse ikke dokumenterer, at de private leverandører gør det bedre end den kommunale leverandør, og at Berlingske ikke havde dækning for at drage den konklusion.

I forhold til kvaliteten i den kommunale leverandørs udførelse af hjemmesygepleje påtager Københavns Kommune sig sit ansvar for at få rettet op på forholdene i den kommunale hjemmepleje og sygepleje ved at igangsætte de initiativer, som kommunen finder nødvendige for at kunne sikre borgerne kvalitet i hjemmeplejen og sygeplejen.

Det er netop formålet med retssikkerhedslovens og service-lovens krav om kommunale tilsyn og opfølgning på den hjælp, som borgerne er visiteret til, at fejl og mangler bliver opdaget og håndteret – både her og nu, og fremadrettet.

Københavns Kommune er trukket i arbejdstøjet for at styrke kvaliteten i deres hjemmepleje og sygepleje, og andre kommuner i en lignende situation skal gøre det samme.

Jeg mener ikke, at der er grundlag for at skære alle kommuner over én kam her. Vi må ikke glemme, at der er rigtig mange medarbejdere i ældreplejen, som dagligt gør en stor og fagligt kompetent indsats for at yde de ældre den omsorg og pleje, de har behov for.

Afslutning:

Kvaliteten skal være i orden i ældreplejen. I regeringen ønsker vi en ældrepleje af høj kvalitet, og det har vi fortsat tillid til, at kommunerne er i stand til at sikre.